

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO – 4112-002-04/2014

S/14/002

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

ul. Kilińskiego 210, 90-980 Łódź

T +48 42 239 32 00, F +48 42 239 32 90

llo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	S/14/002 – Wydatkowanie środków publicznych na finansowanie kosztów funkcjonowania jednostek ochotniczej straży pożarnej na terenie gminy.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontroler	Zbigniew Łabęcki, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 88355 z dnia 21 lutego 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy w Pabianicach, 95-200 Pabianice, ul. Torowa 21.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Henryk Gajda, Wójt Gminy Pabianice.

(dowód: akta kontroli str. 3)

Użyte w wystąpieniu określenia i skróty oznaczają:

- *Gmina* – gmina Pabianice
- *Urząd Gminy* – Urząd Gminy Pabianice,
- *WO ZOSP RP* – Wojewódzki Oddział Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej Województwa Łódzkiego w Łodzi,
- *ustawa o finansach publicznych* lub *ufp* - ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.)

Ceny towarów i usług podane w niniejszym wystąpieniu zawierają podatek VAT.

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W latach 2011-2013 środki budżetowe przeznaczone na działalność jednostek OSP zaspokajały zgłaszane potrzeby. Środki zaplanowane w budżecie Gminy na ten cel (w tym dotacje) zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, m.in. na: zakup dwóch ciężkich samochodów ratowniczo-gaśniczych, sprzętu i wyposażenia, środków ochrony indywidualnej i umundurowania oraz na remonty strażnic.

Uwagi dotyczyły głównie nieujęcia - w 13 umowach dotacji zawartych przez Gminę z jednostkami OSP - zapisu wskazującego termin zwrotu niewykorzystanej części dotacji, wymaganego przepisem art. 250 ustawy o finansach publicznych.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1 Planowanie i wykonanie wydatków na funkcjonowanie jednostek OSP na terenie Gminy

Opis stanu
faktycznego

W gminie Pabianice funkcjonuje 9 jednostek OSP zlokalizowanych w miejscowościach: Gorzew, Górka Pabianicka, Janowice, Konin, Kudrowice, Piątkowisko, Pawlikowice, Rydzyny i Żytowice. Pięć z ww. jednostek OSP zostało włączonych do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, tj. jednostki w: Górcie Pabianickiej, Kudrowicach, Pawlikowicach, Piątkowisku i Rydzynach.

(dowód: akta kontroli str. 32)

Wydatki na jednostki OSP w kategoriach takich, jak: wynagrodzenia z pochodnymi, ubezpieczenia majątku i członków OSP, zakupy paliwa, oleju silnikowego, koszty przeglądów technicznych i napraw bieżących pojazdów oraz zakupy energii i opalu planowane były na podstawie wykonania roku ubiegłego z podwyższeniem o wskaźnik inflacji.

Wydatki na zakup sprzętu, wyposażenia, umundurowania i remonty oraz wydatki majątkowe (pochodzące bezpośrednio z budżetu Gminy lub w formie dotacji) planowane były na podstawie wniosków jednostek OSP oraz wniosków poszczególnych sołectw. Wnioski – według wyjaśnień Wójta – były analizowane przez komisje Rady Gminy zarówno na etapie przygotowania projektu budżetu Gminy, jak również na etapie uchwalenia budżetu.

Zwiększenia planu wydatków na funkcjonowanie jednostek OSP w ciągu roku budżetowego, w związku z wprowadzeniem nowych zadań, dokonywane były na podstawie uchwał Rady Gminy, po uprzednim wnioskowaniu danej jednostki OSP lub w przypadku, gdy zaistniała możliwość zrealizowania wcześniej złożonego wniosku, a nieuwzględnionego w planie wydatków wg uchwały budżetowej.

(dowód: akta kontroli str. 33-38, 129-164, 291, 294-295)

Uchwały budżetowe za okres objęty kontrolą zawierały część opisową, w której wykazano m.in. planowane wydatki na zadania związane z funkcjonowaniem OSP, w tym wydatki w ramach funduszu soleckiego, inwestycje oraz dotacje.

(dowód: akta kontroli str. 39-100)

Wydatki z budżetu Gminy na jednostki OSP, w rozdziale 75412 *Ochotnicze straże pożarne* wyniosły:

- w 2011 r. - 655,8 tys. zł, w tym: 322,5 tys. zł stanowiły dotacje udzielone dla jednostek OSP (§ 6230). W 2011 r. nie planowano wydatków majątkowych (§§ 6050 i 6060),
- w 2012 r. - 434,9 tys. zł, w tym: 103,5 tys. zł stanowiły wydatki majątkowe (§ 6050), a 36,5 tys. zł – udzielone dotacje (§ 2830),
- w 2013 r. - 1.044,3 tys. zł, w tym: 81,0 tys. zł stanowiły wydatki majątkowe (§§ 6050 i 6060), a 686,2 tys. zł – udzielone dotacje (§ 6230).

(dowód: akta kontroli str. 101-139)

Ponadto w 2013 r. dla gminy Pabianice udzielona została dotacja z budżetu województwa łódzkiego (270 tys. zł) przypisana do rozdz. 75495 (pozostała działalność w ramach bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej).

(dowód: akta kontroli str. 334-357)

W toku kontroli zbadano wykonanie (w latach 2011-2013): wydatków związanych z zakupem ubrania bojowego, koszarowego oraz mundurów wyjściowych (rozdz. 75412, § 3020), wydatków na szkolenia (rozdz. 75412, §§ 3020 i 4300), wydatków powyżej kwoty 10 tys. zł na usługi remontowe i usługi pozostałe (rozdz. 75412, §§ 4270 i 4300), wydatków majątkowych (rozdz. 75412, §§ 6050 i 6060, rozdz. 75495, § 6060) oraz wydatków na ubezpieczenia (rozdz. 75412, § 4430), a ponadto - wykorzystanie i rozliczenie dotacji także rozliczenie dotacji udzielonych z budżetu Gminy (rozdz. 75412, §§ 2830 i 6230).

(dowód: akta kontroli str. 165-205, 344-357, 417, 419, 420, 422)

W badanym okresie zakupiono m.in. ubrania bojowe, koszarowe oraz umundurowanie wyjściowe (rozdz. 75412, § 3020):

- w 2011 r. - ubrania specjalne, ubrania koszarowe, kurtki strażackie, 9 mundurów wyjściowych (w cenach jednostkowych od 357,48 zł do 469,50 zł), a ponadto: czapki rogatywki, koszule i krawaty oraz dodatki, takie jak: pagony do koszuli (16,20 zł /kpl.), patki haftowane (5,40 zł /szt.), sznury do koszuli (21,60 zł /szt.), sznury galowe (43,20 zł /szt.). Zakupów dokonano w MAT-POŻ sp.j. w Rzgowie, dla jednostek OSP w Janowicach, Pawlikowicach, Piątkowisku, Koninie i Gorzewie. Wartość ww. zakupów wyniosła 9,4 tys. zł, w tym 3,3 tys. zł - mundury wyjściowe,
- w 2012 r. - ubrania specjalne, ubrania koszarowe, 3 mundury wyjściowe (w cenach jednostkowych 447,47 zł i 640,00 zł) oraz buty rękawice, koszule i czapki. Zakupów dokonano w spółce MAT-POŻ dla jednostek OSP w Pawlikowicach, Piątkowisku, Górcie Pabianickiej, Żytowicach i Gorzewie. Wartość ww. zakupów wyniosła 17,2 tys. zł, w tym 1,5 tys. zł - mundury wyjściowe,
- w 2013 r. - ubrania specjalne, ubrania koszarowe, 2 mundury wyjściowe (625,00 zł/szt.) oraz koszule, czapki, helmy i obuwie ochronne. Koszule MDP i czapki dżokejki (po 10 szt.) zakupiono w WO ZOSP RP, obuwie ochronne (9 szt.) – w PPUH ABC w Pabianicach, a pozostałe (ubrania specjalne i koszarowe oraz mundury wyjściowe) – w spółce MAT-POŻ. Wartość ww. zakupów wyniosła 6,4 tys. zł, w tym 1,3 tys. zł - mundury wyjściowe.

W latach 2012-2013 nie dokonywano zakupów dodatków do umundurowania, takich jak sznury, pagony i patki.

(dowód: akta kontroli str. 165-174, 176-181)

W informacjach udzielonych kontrolerowi NIK, Prezesi OSP w Piątkowisku i Janowicach podali m.in., że kwoty otrzymanych środków publicznych (w tym z budżetu Gminy) zaspokajały potrzeby zgłaszane przez ww. jednostki.

Takie samo stanowisko wyrazili Prezesi OSP w Górcie Pabianickiej i Kudrowicach w toku kontroli ww. jednostek.

(dowód: akta kontroli str. 365-402, 423)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2 Procedury przekazywania środków z budżetu gminy dla jednostek OSP

Opis stanu faktycznego

Zasady wydatkowania środków budżetowych oraz kontroli wydatków, dotyczące m.in. ochotniczych straży pożarnych określały następujące dokumenty:

1) zarządzenie nr 17/2007 Wójta Gminy Pabianice z dnia 11 czerwca 2007 r. w sprawie realizacji wydatków o wartości szacunkowej nieprzekraczającej wyrażonej w złotych równowartości 14 tys. euro, ze zmianą wprowadzoną zarządzeniem nr 81/2010 z dnia 31 grudnia 2010 r. Zarządzenie to określało m.in., że:

- w przypadku zamówień o wartości z przedziału od 6 do 14 tys. euro przeprowadza się przetarg nieograniczony,
- w przypadku zamówień z przedziału od 3 do 6 tys. euro przeprowadza się rozeznanie cenowe, zapraszając do składania ofert taką liczbę wykonawców świadczących dostawy, usługi lub roboty budowlane będące przedmiotem zamówienia, która zapewnia konkurencję oraz wybór najkorzystniejszej oferty (co najmniej 2 wykonawców) lub przeprowadza się negocjacje cenowe z jednym wykonawcą w celu zawarcia umowy,
- w przypadku zamówień, których wartość nie przekracza kwoty 3 tys. euro stosuje się rozeznanie cenowe lub zakup z wolnej ręki.
- tryb dokonywania wydatków do kwoty 14 tys. zł ustala osoba posiadająca upoważnienie do dysponowania środkami finansowymi odpowiedniego działu i rozdziału klasyfikacji budżetowej. Postępowanie zatwierdza Wójt Gminy.

(dowód: akta kontroli str. 24-27)

2) Zarządzenie Wójta Gminy Pabianice nr 13 z dnia 27 kwietnia 2005 r. w sprawie norm eksploatacyjnych oraz zasad wydawania i rozliczania zużycia paliw ciekłych przez pojazdy i urządzenia eksploatacyjne w jednostkach OSP. Zarządzenie określało normy zużycia paliwa dla pojazdów: Jelcz, Star, Lublin, Peugeot, Renault i Fiat Ducato oraz autopomp i motopomp.

(dowód: akta kontroli str. 19)

W użytkowaniu jednostek OSP znajdowały się ponadto pojazdy niewykazane w tym zarządzeniu, tj.: Żuk (prod. 1983 r.), Iveco (prod. 1990 r.), Mercedes (prod. 2006 r.), Scania (prod. 2011 r.) oraz dwa pojazdy Volvo (prod. 2008 r. i 2013 r.), dla których ww. zarządzenie nie określało norm eksploatacyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 20)

3) Uchwała nr XXVIII/199/2008 Rady Gminy Pabianice z dnia 22 grudnia 2008 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego za udział członków OSP w działaniach ratowniczych i szkoleniach pożarniczych organizowanych przez PSP lub Gminę. Ustalono ekwiwalent w wysokości 5,00 zł za każdą godzinę udziału w akcjach ratowniczych lub szkoleniach.

(dowód: akta kontroli str. 21-23)

4) Zarządzenie nr 9 Wójta Gminy Pabianice z dnia 18 maja 2006 r. w sprawie ustalenia procedur kontroli finansowej w Urzędzie Gminy Pabianice, obowiązujące do 31 grudnia 2012 r.

5) Zarządzenie nr 46 Wójta Gminy Pabianice z dnia 30 listopada 2006 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji określającej zasady sporządzania, obiegu i kontroli oraz przechowywania i zabezpieczania dokumentów księgowych i ksiąg rachunkowych w Urzędzie Gminy w Pabianicach, obowiązujące do 31 grudnia 2012 r.

6) Zarządzeniem nr 98 Wójta Gminy Pabianice z dnia 31 grudnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych, obowiązujące od 1 stycznia 2013 r., uchylające ww. zarządzenia nr 9 i nr 46 z 2006 r.

(dowód: akta kontroli str. 18)

Zbadane wydatki bieżące i majątkowe (w tym ze środków dotacji otrzymanej w 2013 r. z Województwa Łódzkiego) zrealizowano w oparciu o ww. procedury. Wyboru dostawców towarów i usług dokonywano głównie na podstawie rozeznania celowego i wyboru tańszego oferenta.

(dowód: akta kontroli str. (dowód: akta kontroli str. 165-166, 182-185)

Ponadto Urząd Gminy - na postawie pełnomocnictwa Zarządów OSP w Górcie Pabianickiej i Piątkowisku - dokonał w latach 2011 i 2013 wyboru dostawców dwóch ciężkich pożarniczych samochodów ratowniczo-gaśniczych dla ww. jednostek OSP. Dostawców pojazdów wybrano w przetargu nieograniczonym, zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych.²

(dowód: akta kontroli str. 358-364)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Uwagi dotyczące
badanej działalności

1) W zarządzeniu Wójta Gminy Pabianice nr 13 z dnia 27 kwietnia 2005 r. w sprawie norm eksploatacyjnych oraz zasad wydawania i rozliczania zużycia paliw ciekłych przez pojazdy i urządzenia eksploatacyjne w jednostkach OSP nie wskazywało norm zużycia paliwa dla następujących pojazdów należących do jednostek OSP z terenu Gminy: Żuk (prod. 1983 r.), Iveco (prod. 1990 r.), Mercedes (prod. 2006 r.), Scania (prod. 2011 r.) oraz dwa pojazdy Volvo (prod. 2008 r. i 2013 r.).

(dowód: akta kontroli str. 19-20)

Pan Wójt wyjaśnił, że zaktualizowanie ww. zarządzenia było planowane po zakupie samochodu dla OSP w Piątkowisku (w grudniu 2013 r.), a niedokonanie powyższego wynikało ze zmiany na stanowisku odpowiedzialnym za sprawy przeciwpożarowe. W wyjaśnieniu Pan Wójt podał także, że planowane zużycie paliwa dla pojazdów niewskazanych w powyższym zarządzeniu ustalane jest na podstawie norm określonych przez KG PSP.

(dowód: akta kontroli str. 212, 292, 295)

2) Jako podstawę prawną zarządzenia nr 17/2007 Wójta Gminy Pabianice z dnia 11 czerwca 2007 r. w sprawie realizacji wydatków o wartości szacunkowej nieprzekraczającej wyrażonej w złotych równowartości 14 tys. euro, podano m.in. artykuły ustawy o finansach publicznych z dnia 30 czerwca 2005 r., uchylone z dniem 31 grudnia 2009 r.

(dowód: akta kontroli str. 24-27)

Powyższe Zastępca Wójta wyjaśnił przeoczeniem, wskazując jednocześnie, że Urząd Gminy przygotowuje nowe zarządzenie w przedmiotowej sprawie, uwzględniające obowiązujące przepisy ustawy o finansach publicznych oraz nadchodzące zmiany ustawy Prawo zamówień publicznych w zakresie progów kwotowych.

(dowód: akta kontroli str. 418, 421)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

² ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (obecnie Dz.U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.)

3 Dotacje z budżetu gminy Pabianice dla jednostek OSP

Podstawą udzielenia takich dotacji (przyznawanych na podstawie art. 32 ust. 3b o ochronie przeciwpożarowej³) był wniosek składany przez jednostkę OSP, ustalony cel i kwota w budżecie gminy oraz zawarta umowa.

(dowód: akta kontroli str. 418, 420-421)

W kontrolowanym okresie z budżetu Gminy udzielonych zostało 13 dotacji dla jednostek OSP. Przyznane środki wyniosły: 387,5 tys. zł w 2011 r., 36,5 tys. zł w 2012 r. i 694 tys. zł w 2013 r., z czego wykorzystano: 322,5 tys. zł (83,2%) w 2011 r., 36,5 tys. zł (100%) w 2012 r. i 686,2 tys. zł (98,9%) w 2013 r.

Dotacje gminne przyznawane były na podstawie umów zawartych pomiędzy gminą Pabianice, a jednostkami OSP, z tego:

- w 2011 r. zawarto 2 umowy, w sprawach:

- maksymalnego (40%) dofinansowania zakupu ciężkiego samochodu pożarniczego dla OSP w Górcie Pabianickiej (370 tys. zł),
- wykonania ogrodzenia strażnicy OSP w Kudrowicach, wraz z bramą przesuwaną (17,5 tys. zł),

- w 2012 r. zawarto 4 umowy, w sprawach:

- zakupu umundurowania i sprzętu pożarniczego dla OSP w Janowicach (7 tys. zł),
- zakupu umundurowania i sprzętu pożarniczego dla OSP w Koninie (10 tys. zł),
- remontu pomieszczeń magazynowych i garażowych OSP w Pawlikowicach (15 tys. zł),
- zakupu umundurowania dla OSP Górcie Pabianickiej (4,5 tys. zł),

- w 2013 r. zawarto 7 umów, w sprawach:

- modernizacji systemu ogrzewania budynku OSP w Rydzynach (30 tys. zł),
- budowy garażu OSP w Piątkowisku (150 tys. zł),
- dofinansowania zakupu szkoleniowego toru przeszkód dla OSP w Kudrowicach (6,5 tys. zł),
- dofinansowania zakupu ciężkiego zestawu ratownictwa drogowego dla OSP w Górcie Pabianickiej (30 tys. zł),
- utwardzenia placu manewrowego przed budynkiem OSP w Kudrowicach (60 tys. zł),
- utwardzenia placu manewrowego przed budynkiem OSP w Żytowicach (17,5 tys. zł),
- dofinansowania zakupu ciężkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP w Piątkowisku (400 tys. zł).

Wszystkie ww. umowy ze strony Gminy zostały podpisane przez Wójta lub Zastępcę Wójta Gminy oraz posiadały kontrasygnatę Skarbnika Gminy.

(dowód: akta kontroli str. 206-212, 235-275)

Umowy te spełniały wymogi przepisu art. 250 ustawy o finansach publicznych w zakresie określenia wysokości i celów przyznanych dotacji, terminów wykorzystania i rozliczenia oraz sposobu rozliczenia dotacji. W umowach nie wskazywano terminu zwrotu niewykorzystanej części dotacji, do czego zobowiązywał przepis art. 250 pkt 3 ww. ustawy. W umowach zawartych w 2011 r. wskazano termin zwrotu dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem, pobranej nienależnie lub w nadmiernej wysokości (o którym stanowi art. 252 ufp).

³ ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380 ze zm.)

We wszystkich badanych umowach wskazano termin zwrotu dotacji wykorzystanej w części lub w całości na cele inne niż określone w umowie.

(dowód: akta kontroli str. 235-275)

Na podstawie przekazanych do Urzędu Gminy rozliczeń dotacji z załączonymi kopiami faktur VAT dokumentującymi poniesione wydatki, stwierdzono, że środki przyznane w latach 2011-2013 z budżetu Gminy, wykorzystane zostały zgodnie z celami określonymi w umowach dotacji, przy czym jednostki OSP dotrzymały umownych terminów wykorzystania i rozliczenia dotacji. Poza trzema przypadkami środki dotacji wykorzystane zostały w całości. I tak:

- w umowie dotacji z dnia 15 września 2011 r. na zakup ciężkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP w Górcie Pabianickiej określono kwotę dotacji (370 tys. zł) jako maksymalne (40%) dofinansowanie ww. zakupu. Po rozstrzygnięciu przetargu nieograniczonego na zakup ww. pojazdu, z budżetu Gminy przekazano na ten cel kwotę 305 tys. zł,
- zwrotów niewykorzystanej części dotacji dokonano w terminach zgodnych z obowiązującymi, na podstawie z art. 251 ust. 3 ustawy o finansach publicznych⁴, tj. przed upływem 15 dni od umownego terminu wykorzystania dotacji.

(dowód: akta kontroli str. 206-290)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Uwagi dotyczące
badanej działalności

1) W 13 umowach - zawartych z jednostkami OSP w latach 2011-2013 – nie został wskazany termin zwrotu niewykorzystanej części dotacji. Do wskazania takiego terminu zobowiązywał przepis art. 250, pkt 3 ustawy o finansach publicznych. W umowach zawartych w 2011 r. wskazywano natomiast termin zwrotu dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem, pobranej nienależnie lub w nadmiernej wysokości (o którym stanowi przepis art. 252 ufp). We wszystkich ww. umowach wskazano ponadto termin zwrotu dotacji wykorzystanej w części lub całości na inne cele niż określone w umowie dotacji. Nie negując zasadności określenia w umowach dotacji ww. zapisów, Najwyższa Izba Kontroli wskazuje, iż w umowach takich przede wszystkim powinny być zawarte wszystkie zapisy obligatoryjne, o których stanowi art. 250 ufp. NIK zauważa jednak, że pomimo braku ww. zapisu, niewykorzystane środki z przekazanych dotacji zostały zwrócone w terminie, o którym stanowi art. 251 ust. 3. ufp.

Brak wskazania terminu zwrotu niewykorzystanej części dotacji w ww. umowach, Wójt Gminy wyjaśnił przeoczeniem, oraz zapowiedział przeanalizowanie i uzupełnienie stosowanego wzoru umowy.

(dowód: akta kontroli str. 292, 295, 417, 419)

2) Zawarte w latach 2011 – 2013 umowy dotacji dla jednostek OSP zobowiązywały beneficjentów do przedłożenia do wglądu dowodów źródłowych potwierdzających wykonanie zadania wraz z zestawieniem wszystkich dowodów oraz sprawozdaniem finansowym i merytorycznym z rozliczenia dotacji, podpisanym przez kierownika i głównego księgowego.

(dowód: akta kontroli str. 235-275)

Sprawozdania takie wpływały do Urzędu Gminy w różnym układzie oraz o różnej szczegółowości przekazywanych danych. Każdorazowo do sprawozdania załączano kopie faktur VAT, dokumentujących wydatki poniesione ze środków przekazanych

⁴ zwroty części dotacji przyznanych w 2013 r. na modernizację systemu ogrzewania w OSP w Rydzynach (zwrot 5,4 tys. zł) oraz na budowę garażu dla OSP w Piątkowisku (zwrot 2,4 tys. zł)

dotacji. W niektórych przypadkach, jako dowód zapłaty przelewem, załączone zostały kopie stosownych wyciągów bankowych⁵, a ponadto kopie protokołów odbioru robót budowlanych i sprzętu pożarniczego⁶, w innych przypadkach dokumentów takich nie załączono⁷.

Według wyjaśnienia Wójta, opisane wyżej dokumenty (niezałączone do sprawozdań z rozliczenia dotacji) przedstawione były do wglądu pracownikowi Urzędu Gminy przy rozliczeniu dotacji, natomiast na stałe przechowywane są w jednostkach OSP. Urząd wystąpił do jednostek OSP o ponowny wgląd do tych dokumentów. Potwierdzone za zgodność z oryginałami kopie ww. dokumentów przedstawiono kontrolerowi NIK.

(dowód: akta kontroli str. 206-212, 292-293, 296-318)

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, zasadnym byłoby uszczegółowienie i ujednolicenie sprawozdań z rozliczanych dotacji oraz zakresu załączanych do takich sprawozdań kopii dokumentów źródłowych.

W tej sprawie w wyjaśnieniu Wójt podał, iż podjęte zostaną działania w sprawie zaktualizowania wzoru umowy dotacji z załącznikiem w postaci druku jej rozliczenia.

(dowód: akta kontroli str. 293-296)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

4 Sprawowanie nadzoru nad wykorzystaniem środków przez jednostki OSP

Opis stanu faktycznego

W ramach nadzoru nad wykorzystaniem środków z budżetu gminy Pabianice:

- upoważnieni przedstawiciele Urzędu Gminy Pabianice dokonali dwóch kontroli (w dniach 29 września 2012 r. i 7 grudnia 2013 r.) we wszystkich jednostkach OSP w terenie Gminy. Kontrolą objęto dokumentację zarządów OSP, dokumentację pojazdów oraz szkolenia i badania lekarskie. Zalecenia dotyczyły: uzupełnienia kursów i szkoleń, przeprowadzenia konserwacji sprzętu i pojazdów oraz uzupełnienia kart ewidencyjnych członków OSP.
- roboty budowlane i remontowe były odbierane przez komisje, w skład których wchodził przedstawiciel Urzędu Gminy,
- faktury VAT dotyczące zbadanych wydatków bieżących i majątkowych posiadały opis merytoryczny z podpisem pracownika odpowiedzialnego merytorycznie oraz zostały opatrzone pieczęciami:
 - „sprawdzono pod względem merytorycznym” z podpisem Wójta lub Zastępcy Wójta Gminy,
 - „zakup dokonany zgodnie z zarządzeniem Nr 17/2007 Wójta Gminy Pabianice z dnia 11.06.2007 r.” (tryb w zamówienia publicznego) wraz z podpisem pracownika odpowiedzialnego merytorycznie,
 - „sprawdzono pod względem formalnym i rachunkowym” z podpisem Zastępcy Głównego Księgowego Budżetu lub upoważnionego inspektora,
 - „zatwierdzam do wypłaty” ze wskazaniem: kont księgowania oraz podziałki klasyfikacji budżetowej, wraz z podpisami Skarbnika Gminy i Wójta lub Zastępcy Wójta Gminy,

co było zgodne z procedurami obowiązującymi w Urzędzie Gminy.

(dowód: akta kontroli str. 165-166, 182-185, 326-343)

⁵ dotyczy zakupu pojazdu dla OSP w Górcie Pabianickiej oraz zakupu pojazdu i budowy garażu w OSP w Piątkowisku

⁶ dotyczy zakupu pojazdu dla OSP w Górcie Pabianickiej, wykonania ogrodzenia terenu OSP w Kudrowicach i budowy garażu OSP w Piątkowisku

⁷ pozostałe przypadki, nie licząc faktur VAT uregulowanych gotówką

Ustalono
nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁸, wnosi o:

1. wskazywanie w umowach dotacji zawieranych z jednostkami OSP, terminu zwrotu niewykorzystanej części dotacji,
2. ujednolicenie wzoru sprawozdania z rozliczania dotacji dla OSP,
3. zaktualizowanie zarządzenia Wójta Gminy Pabianice w sprawie realizacji wydatków o wartości szacunkowej nieprzekraczającej wyrażonej w złotych równowartości kwoty, o której mowa w art. 4 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych⁹, w zakresie wskazania właściwej podstawy prawnej jego wydania,
4. podjęcie działań na rzecz ujednolicenia norm zużycia paliwa dla wszystkich pojazdów OSP.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

Łódź, dnia 16 kwietnia 2014 r.

Kontroler
Zbigniew Łabęcki
główny specjalista kontroli państwowej

podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi

Dyrektor
Przemysław Szewczyk

podpis

⁸ Dz.U. z 2012 r., poz.82

⁹ vide przypis 2